

خبر

هشدار بانک مرکزی

طرح‌های سماء و تکین قانونی نیستند

■ شرق: بانک مرکزی اعلام کرد: براساس ماده «۲» مصوبه شورای پول و اعتبار در رابطه با سیاست‌های پولی و اعتباری نظام بانکی کشور تعیین نرخ سود علی‌الحساب سالانه سپرده‌های مدت‌دار و اوراق سپرده عام و خاص در طول دوره سپرده‌گذاری در اختیار بانک‌ها خواهد بود. همچنین به موجب ماده «۹» همین مصوبه نرخ سود تسهیلات عقود غیرمشارکتی ۱۴ الی ۱۵ درصد و عقود مشارکتی بین ۱۸ تا ۲۱ درصد تعیین شده است. بنابراین بانک‌ها و موسساتی که قصد دارند نرخ بالاتر از نرخ سود تسهیلات را به سپرده‌گذاران پرداخت نمایند، ملزم می‌باشند قبل از اعلام نرخ سود سپرده‌ها، طرح توجیهی خود را به بانک مرکزی به عنوان سیاست‌گذار پولی و اعتباری کشور ارایه نموده و تاییدیه دریافت نمایند. طرح‌هایی مانند سماء، تکین و... که نرخ سود ۱۵/۵۰ الی ۱۶۴/۴۷ و... توسط برخی از بانک‌ها و موسسات، علی‌الخصوص موسسات بدون مجوز و در شرف تأسیس اعلام می‌گردد، فاقد وجاهت قانونی است.

افزایش ۹۰۰ هزار بشکه‌ای تولید اوپک

■ شرق: کشورهای عضو اوپک به توافق ماه‌دهامبر خود پایبند نماندند. آن اجلاس به ریاست ایران برگزار شده و قرار بود سقف تولید سازمان اوپک با پیوستن لیبی به ۳۰میلیون بشکه در روز برسد. بر اساس آخرین گزارش ماهانه سازمان کشورهای صادرکننده نفت،مجموع تولید کشورهای عضو در ماه ژانویه به ۳۰ میلیون و ۹۰۰ هزار بشکه در روز رسید. این خبر در شرایطی که فشارهای بین‌المللی برای تحریم نفت ایران افزایش یافته، برای ایران خوشایند نیست. اوپک همچنین پیش‌بینی خود را از رشد تقاضای جهانی نفت درسال ۲۰۱۲، کاهش داده است. بر اساس گزارش اوپک، تقاضای روزانه نفت خام درسال ۲۰۱۲ میلادی، ۹۲۰ هزار بشکه بیشتر از سال ۲۰۱۱ خواهد بود که ۱۲۰ هزار بشکه کمتر از برآورد ماه گذشته این سازمان است. علت کاهش تقاضای جهانی نفت درسال جاری میلادی وضعیت بد اقتصادی اروپا و آمریکا اعلام شده است. کاهش پیش‌بینی رشد تقاضا در ماه‌های آتی هم می‌تواند بر تاثیر خروج نفت ایران از بازار تاثیرگذار باشد.

رییس کمیسیون اصل ۴۴ مجلس خبر داد ورود صوری برخی شرکت‌ها به فرابورس

■ فارس: رییس کمیسیون اصل ۴۴ مجلس از برنامه‌ریزی این کمیسیون برای بررسی عملکرد فرابورس خبر داد و گفت: مجلس ورود صوری برخی شرکت‌ها به فرابورس را ارزیابی می‌کند. حمیدرضا فولادگر با بیان اینکه فرابورس باید تسهیل‌کننده شرایط ورود شرکت‌ها به بورس باشد، گفت: نباید فقط این‌طور باشد که شرکت‌ها به صورت صوری وارد فرابورس شوند و بگویند که امکان ورود به بورس را دارند یا خیر، بلکه باید از این شرکت‌ها پشتیبانی شود.

دبیر جامعه اصناف بازار:

شب عید امسال با تشدید گرانی‌ها همراه است

■ ایلنا: دبیر جامعه اصناف بازار ضمن تأکید بر اینکه طبق قانون تنظیم بازار بر عهده دولت است، عنوان کرد: دولت با استفاده از دو اهرم واردات و صادرات می‌تواند بازار را در شرایط اعتدال قرار داده و به منظور رفاه حال مصرف‌کنندگان اقدام به تنظیم بازار کند. کریمی‌اصفهانی با اشاره به اینکه تنظیم بازار باید با ابزار واقعی و بدون اعمال زور صورت گیرد، تصریح کرد: در برخی مواقع سیاست‌های تنظیم بازار دولت به نوبه خود بازار را به هم ریخته و از تعادل خارج می‌کند. بر مبنای این امر می‌توان گفت در برخی موارد دولت با سیاست‌های خود به گرانی‌ها و نابسامانی‌ها در بازار دامن می‌زند. دبیر جامعه اصناف بازار با نگاهی به وضعیت کنونی بازار خاطرنشان کرد: شرایط کنونی بازار مبین آن است که در ایام پایانی سال مردم در خرید خود با رشد تورم و گرانی روبرو شده و امسال شب عید توام با تشدید گرانی‌ها خواهد بود.

شرق، راشل آرامیان: سال ۹۰ دو بار با نام ارز و سکه گره خورد. یک‌بار به دلیل تلاطم بازارهایش که در این سال به اوج خود رسید و دیگری با بازده سرمایه‌گذاری در این دو بازار. نقدینگی مزاد پس از فراز و نشیب‌های فراوان بالاخره در جایی اطرار کرد که آن هم بازار سکه و ارز بود. دویی‌ها در نیمه دوم سال گذشته با شیطنتی بازار ارز را دچار نوسان کردند. این اتفاق موجب کمیابی برخی ارزها از جمله درهم شد. با آنکه مشکل کمیابی ارزها حل شد اما تلاطم این بازار تا پایان سال ۱۳۸۹ ادامه داشت و قیمت‌ها همه صعودی بودند. اما این افزایش قیمت چندان قابل توجه نبود تا اینکه سال ۹۰ با افزایش قیمت دلار آغاز شد. بازار از تکرخی خارج شد و حتی چهار نرخ را تجربه کرد. مردم نقدینگی خود را روانه بازار ارز کردند تا از سود آن بی‌نیصب نمانند. شرایط جوری شد که آماتورها هم وارد بازار شدند و نام دلال گرفتند. به یاری گروه اخیر و مشکلات ایجادشده برای ایران در عرصه بین‌الملل دلار برای

اولین بار در تاریخ ایران به ۲۲۰۰ تومان هم رسید. آخرین آمار بانک مرکزی گویای این نکته است که ارز به دلیل اجرای سیاست‌های تثبیتی تا نیمه دوم سال گذشته هرگز محل مناسبی برای سرمایه‌گذاری نبوده است. در مدت این ۱۰ سال قیمت دلار همواره بین دو تا چهار درصد رشد کرده در حالی که براساس قانون قرار بود نرخ تورم داخلی و جهانی در تعیین نرخ دلار دخالت داده شود. این عامل باعث شد تا افراد به ندرت برای سرمایه‌گذاری وارد این بازار شوند. بیشترین بازده سرمایه‌گذاری در بخش ارز به سال گذشته بازمی‌گردد ۱۵ که درصد بوده است. شش ماه اول سال جاری نیز برای سرمایه‌گذاران جذاب بود. این افراد که از سال ۸۹ در این بازار حضور داشتند همچنان ماندند و با افزایش قیمت‌ها در بازار ارز بر تعداد آنها افزوده شد. البته بیشتر تلاطم‌های بازار ارز در نیمه دوم سال جاری و از آذرماه آغاز شد و به همین دلیل است که‌درصد بازده سرمایه‌گذاری در ارز متناسب با افزایش قیمت‌ها و سال‌های قبل هم که تلاطم نبود و یک نرخ در بازار رایج بود، رشد بازده سرمایه‌گذاری بسیار کم و زیر هشت درصد بوده است. هم‌زمان با افزایش قیمت دلار در بازار آزاد، قیمت طلا هم در بازار داخل و هم در بازارهای جهانی رشد کرد و به همین دلیل بخشی از نقدینگی سرگردان به بازار سکه روانه شد. آثار این پدیده به خوبی در آخرین آمار منتشرشده در این

مقایسه درصد بازده سرمایه‌گذاری از سال ۸۵ تا نیمه نخست سال ۹۰درصد

متوسط سکه	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	مهرماه ۱۳۹۰	متوسط
	۱۶/۳	۵۰	۵	۲۳	۴۸	۵۵	۳۱/۲۱
سهام	۵	۳	۲۰	۶۰	۷۵	۱۰	۲۲/۱۶
دلار و یورو	۶	۶	۷	۵	۱۵	۱۰	۸/۱
مسکن	۳۳/۸	۶۵	۱۳	۱۲	۵	۱۵	۲۳/۹۶

نگاهی به سود سرمایه‌گذاری در بازارهای مختلف طی ۶ سال گذشته

بازار سکه، سکه بود

زمینه نمایان است. در نیمه نخست سال جاری بازده سرمایه‌گذاری در بخش سکه به ۵۵درصد رسید که این میزان از سالال ۸۵ تاکنون بی‌سابقه بوده است. سال قبل از آن نیز رشد بالایی برای این شاخص که ۴۸درصد بود ثبت شد. یعنی همان زمانی که رییس کل بانک مرکزی رفت و مقادیر زیادی شمش طلا خرید زیرآ پیش‌بینی می‌کرد قیمت طلا در بازارهای جهانی در آینده‌ای نزدیک شدیداً افزایش خواهد یافت. بهمنی آن روز هر اونس طلا را ۶۰۰ دلار خرید در حالی که این روزها قیمت هر اونس طلا به بالای ۱۷۲۰ دلار رسیده است. روند بازده سرمایه‌گذاری در بخش سکه در سال‌های قبل فراز و فرودهای زیادی را به تصویر می‌کشد. گاهی بازده سرمایه‌گذاری مثبت و گاهی منفی بوده است. اما همواره یک اصل مطرح بوده و آن اینکه طلا ارزش ذاتی دارد و موجب حفظ ارزش پول می‌شود. افراد در خرید طلا عمداً به دنبال

مقایسه درصد بازده سرمایه‌گذاری از سال ۸۵ تا نیمه نخست سال ۹۰درصد							
متوسط سکه	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	مهرماه ۱۳۹۰	متوسط
	۱۶/۳	۵۰	۵	۲۳	۴۸	۵۵	۳۱/۲۱
سهام	۵	۳	۲۰	۶۰	۷۵	۱۰	۲۲/۱۶
دلار و یورو	۶	۶	۷	۵	۱۵	۱۰	۸/۱
مسکن	۳۳/۸	۶۵	۱۳	۱۲	۵	۱۵	۲۳/۹۶

منبع: بانک مرکزی

در نیمه اول سال جاری به ۱۵درصد رسیده است. در این چند سال بازده سرمایه‌گذاری در بورس بیش از سایر بخش‌ها دچار نوسان بوده است. بیشترین کاهش بازده در بخش سهام در سال ۸۷ رخ داد که در حدود ۲۰درصد است. اوج بازده سرمایه‌گذاری‌ها در سال‌های ۸۸ و ۸۹ رخ داد که میزان آن به ترتیب ۶۰ و ۷۵درصد بوده است. واگذاری شرکت‌های دولتی به بخش خصوصی موجب افزایش تقاضا در این بخش و حبایی شدن قیمت‌ها شد. در این سال‌ها کارشناسان بارها هشدار دادند که قیمت‌ها حبایی است. واگذاری سهام بیمه دانا یکی از این موارد بود. در روز واگذاری هر سهم این شرکت حدود ۲۶۰۰ تومان عرضه شد که بسیاری گفتند این مبلغ غیرواقعی است. حالا با گذشت یک سال ارزش سهم بیمه دانا به ۶۰۰ تومان افت کرده که حکایت از شکست حباب قیمتی آن دارد.

سکه و مسکن همیشه جذاب

دلار که از تلاطم بیفتد باز هم مانند سابق بی‌خواهی می‌شود. بازار بورس هم جز روزهایی حبابی چندان متقاضی ندارد. می‌ماند بازارهای سکه و مسکن؛ دو بازاری که همواره خواهان داشته و دارند. کارشناسان اقتصادی معتقدند جذابیت این دو بازار ریشه در مسایل فرهنگی دارد. ایرانیان سال‌های است اسل با به دست آوردن مقداری پول راهی بازار سکه و طلا می‌شوند و گاهی که پول قابل توجهی به دست‌شان برسد صرف خرید مسکن می‌کنند. آنان می‌گویند تا این تفکر بر ایرانیان حاکم است این دو بازار همچنان رونق خواهند داشت. نقدینگی در این چند سال به شدت رشد کرد. در پایان شهریور ۸۴ که دولت نهم زمام امور را به دست گرفت، نقدینگی حدود ۷۸هزارمیلیارد تومان بود. این رقم بعد از گذشت تقریباً شش سال به ۲۵۰ هزارمیلیارد تومان رسید. نبود نرخ سود بانکی مناسب سپرده‌ها را از بانک‌ها فراری داد. در کنار این اتفاق رکود و تورم که با اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها تشدید شد، ضای اقتصادی را بحرانی‌تر کرد. کنترل فضاهای اقتصادی مانند مسکن نقدینگی را ابتدا به سمت بورس و سپس ارز و طلا سلا داد. در واقع هر زمان که یکی از بازارها اشباع می‌شد و قیمت‌ها دیگر رشد نمی‌کرد نقدینگی سر از بازار دیگری درمی‌آورد که می‌توانست سود سرمایه‌گذاران را تضمین کند. به نظر می‌رسد بازارهای سکه و ارز اشباع شده‌اند بنابراین به‌زودی باید منتظر هجوم نقدینگی به بازارهای دیگر باشیم.

پیشروی سکه ادامه دارد

ادامه هم به تعهدات خود عمل کند. یوسف تقی‌زادگان، عضو هیات مدیره اتحادیه کشوری طلا و جواهر هم در این خصوص معتقد است: تا زمانی که بانک مرکزی در تامین ارز مورد نیاز جامعه محدودیت ایجاد کند، شاهد هرچند یک میلیون تومانی را هم به چشم ببیند اما رشد قیمت‌های جهانی، جهش هیجان‌انگیز قیمت دلار در کنار عطش سیری‌ناپذیر مردم برای خرید و ذخیره سکه باعث شد هر روز سکه قیمت‌های بالاتری را تجربه کند. دراین میان عرضه‌های ارزان بانک مرکزی هم برای مدت زمان کوتاهی اثرگذار بود و در بلندمدت نتوانست آبی بر آتش بازار باشد. این عطش باعث شده با استناد به گفته رییس اتحادیه کشوری طلا و جواهر ذخیره طلایی مردم در خانه‌هایشان به رقم‌های جالبی برسد البته این به معنای خروج آنها از این بازار نیست. به عبارت دیگر مردم هنوز به دنبال تبدیل ریال به سکه و طلا هستند آن هم در شرایطی که در طور معمول و بر اساس سرتی ارز، پایدانی سال با رشد قیمت‌ها همراه است و این تداوم اقبال، احتمالاً روند گرانی سکه را در روزهای باقیمانده از سال شتاب بیشتری خواهد داد

طلای سکه	قیمت(تومان)	تغییر(تومان)
طرح قدیم	۸۵۵۰۰۰	۷۰۰۰+
طرح جدید	۸۴۵۰۰۰	۷۰۰۰+
نیم‌سکه	۴۱۰۰۰۰	۵۰۰۰+
ربع‌سکه	۲۱۳۰۰۰	۷۰۰۰+
سکه یک گرمی	۱۰۶۰۰۰	-
یک گرم طلای ۱۸ عیار	۷۹۸۰۰	۲۰۰-
یک اونس طلا	۱۷۲۲ دلار	۷- دلار

منبع: اتحادیه طلا و جواهر

شرح

ارزش معاملات (میلیارد ریال)	حجم سهام (میلیون سهم)	دفعات معامله	تعداد خریداران	روزهای فعالیت
۳/۵۰۲	۸۹۵	۹۱/۶۸۵	۳۱/۴۷۵	۵
۱۲/۶	۶/۲-	۱/۲-	۱/۹	۵/۰

روزهای گذشته شاهد کاهش سنگین قیمت و تقاضا بوده؛ به طوری که در پایان هفته افت دودرصدی شاخص کل رقم خورد و دامنج بازار سرمایه با دست دادن ۵۰۰ واحد از ارزش خود از ۲۵ هزار و ۸۷۸ واحد به ۲۵ هزار و ۳۷۱ واحد رسید. عرضه اولیه و مجد ۳/۱۷ درصدی سهام ذوب‌آهن به قیمت هزارو ۳۰۴ ریال و عرضه ۱۵ و ۲۰ درصدی شرکت ۶۰۰ میلیارد تومانی نفت و گاز پارس‌یان در هفته آینده و جذب حداقل ۷۰۰ میلیارد تومان نقدینگی از بورس تهران

روزهای گذشته	درصتغییر
۳/۵۰۲	۱۲/۶
۸۹۵	۶/۲-
۹۱/۶۸۵	۱/۲-
۳۱/۴۷۵	۱/۹
۵	۵/۰

و از تعداد خریداران ۹ درصد کاسته شد و ۳۱ هزار و ۴۷۵ خریدار اقدام به داد و ستد سهم در تالار شیشه‌ای کردند براساس آمار و گزارش‌های رسمی بورس تهران تالار شیشه‌ای

اقتصاد

گزارش

پیش‌بینی گرانی ارز درنامه ارسالی تیرماه ۹۰

■ شرق: درست در اوج آشفته بازاری که هر کدام از برنامه‌ریزان اقتصادی کشور سعی دارند تا مقصران غیراقتصادی برای آشفته‌گی‌های بازار ارز را معرفی کنند، روز پنجشنبه محسن رضایی، دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام در کارگاه علمی-تخصصی رسانه‌ها و چشم‌انداز گفت که در تیرماه گذشته جمعی از کارشناسان اقتصادی در نامه‌ای به مسوولان، افزایش بهای ارز را پیش‌بینی کرده بودند. به عبارت دیگر به باور دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام، برنامه‌ریزان اقتصادی دولت چند ماهی وقت داشته‌اند تا آشفته‌گی در بازار ارز را کنترل کنند، اما به نظر می‌رسد نمی‌توان از این واقعیت چشم پوشید که کارشناسان اقتصادی همواره با تکیه بر مولفه‌های اقتصادی، اتفاقات را پیش‌بینی می‌کنند. چه بسا پیش از این نیز در سال ۸۵ برای نخستین بار گروهی از صاحب‌نظران اقتصادی در قالب ۵۷ نفر از استادان دانشگاه نتیجه سیاست‌های اقتصادی دولت را انفجار نقدینگی و به هم ریختگی شاخص‌های اقتصادی پیش‌بینی کرده بودند. چند سالی گذشت تا نتیجه پیش‌بینی کارشناسان اقتصادی مشخص شد. نقدینگی ۲۵۰هزارمیلیارد تومانی و همچنین پیامدهای ناشی از کاهش ناگهانی نرخ سود بانکی به‌خوبی نشان می‌دهد که اقتصاد ایران با تکیه بر مقررات اقتصادی به سادگی قابل کنترل و ردیابی است. بر همین اساس هیچ دور از ذهن نیست که کارشناسان اقتصادی پیش از این مسیر بازار ارز را به دلیل سیاست‌های اقتصادی پیش‌بینی کرده باشند. محسن رضایی می‌گوید: «جمعی از کارشناسان اقتصادی کشور در نامه‌ای مکتوب به مسوولان در تیرماه سال جاری خطر افزایش ناگهانی قیمت ارز را پیش‌بینی کرده بودند و به مسوولان اعلام کردند در صورتی که فکر مناسبی برای آن نشود، ممکن است جهش‌های قیمتی بالایی در این بخش اتفاق بیفتد و از آن زمان تا وقتی که قیمت‌های ارز جهشی شد حداقل هفت ماه زمان وجود داشت تا از کارشناسی‌ها استفاده کنند»

فارغ از این اما به نظر می‌رسد مسوولان دولتی خیلی به این پیش‌بینی‌ها اعتقاد ندارند. محمود احمدی‌نژاد وقتی هفت ماه بعد از پیش‌بینی کارشناسان اقتصادی درباره بازار ارز در کرمان سخن گفت، دو تا سه گروه را به طور ویژه به عنوان مقصران بازار ارز معرفی کرد. او در این‌باره ابتدا از بهانه‌های دلالی سخن گفت و یادآور شد که آنها همیشه از آشفته‌بازار سود می‌برند. البته به زعم محمود احمدی‌نژاد در بانک مرکزی و برخی دستگاه‌ها هم اشتباهاتی وجود داشت به این دلیل که به این سیستم اعتماد نکرد و هرچه ارز خواستند به آنها دادند تا به دست واردکننده یا کسانی که نیاز دارند برسد اما این گروه به جای اینکه ارز را به واردکننده بدهند در جیب خود گذاشتند، سروصداها کردند که قیمت ارز قرار است دو تا سه هزار تومان افزایش پیدا کند تا آن را گران‌تر بفروشند. گروه دیگر که به اعتقاد رییس‌جمهور با اینها جفت شدند برخی سیاسیون بودند. او همچنین در تشریح گروه دوم گفت: البته به ظاهر سیاسیون از آن طرف به بانک مرکزی فشار می‌آوردند، که چرا قیمت ارز را بالا نمی‌برد، این بیت‌المال است قیمت را باید بالا ببرید. سپس خود اینها می‌روند بیرون می‌ایستند و می‌گویند ای وی دولت نمی‌تواند، نمی‌خواهد و توان اقتصادی ندارد و حشبه‌های زیارتی درست کردند که عده‌ای چند روزی حشبه‌ها می‌برند. گروه سوم اما از نظر محمود احمدی‌نژاد خبرگزاران یا بودند که در برخی روزهای تعطیل به صورت لحظه‌ای درباره قیمت سکه و ارز پیامک می‌دادند که بازی زشت اقتصادی، سیاسی و رسانه‌ای بود. وزیر اقتصاد کابینه نیز به زعم خود سایت‌های خبری را در فهرست مقصران آشفته‌گی بازار ارز قرار داده است. در این میان اما حسین شریعتمداری، مدیرمسوول روزنامه کیهان نیز نتوانست از تحلیل نوسان بازار ارز بگذرد. او یادداشتی در پنجم بهمن نوشت تا عوامل پشت پرده جریان ارز را فاش کند. شریعتمداری از بهایی‌های مرتبط با محافل صهیونیستی و انجمن حججه نام برد و آنها را آشفته کرن بازار سکه و دلار ذخیل دانست. عامل دیگر از نظر مدیر مسوول کیهان یک عامل خارجی است: طی دو هفته گذشته، رسانه‌های خارجی بیشترین برنامه‌های خود را به آشفته‌گی بازار سکه و دلار اختصاص داده بودند و این آشفته‌گی را نتیجه مستقیم تحریم نفتی ایران از سوی آمریکا و سپس اتحادیه اروپا معرفی می‌کردند. او به همین دلیل آشفته‌گی‌ها را یک پروژه بیرونی دانسته که کسانی با جریانی رموز در داخل کشور مأموریت اجرای آن را برعهده داشته است. او در پایان از گروه دیگری نام می‌برد: عوامل اصلی، نفوذی‌هایی هستند که هنوز در پشت پرده حضور دارند و برای آنکه کماکان در سایه بمانند، اقدام بعدی آنها احتمالاً انتساب پروژه پلشت یاد شده به یکی از مراکز و کانون‌های مورد وثوق و اعتماد مردم است. فارغ از اظهارنظرهای متفاوت درباره چرایی آشفته‌گی در بازار ارز، دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام از نامه‌ی سخن گفته که هفت ماه قبل از آغاز به هم ریختگی شاخص‌ها از سوی کارشناسان برای مسوولان دولتی تهیه شده است، نامه‌ای که در آن کارشناسان، آینده بازار ارز را پیش‌بینی کرده بودند. آیا این مساله نشان نمی‌دهد، دلیل گرهم‌ای اقتصادی را باید در سیاست‌های اقتصادی جست‌وجو کرد؟